Raad van Bestuur
Van Heuven Goedhartlaan 1
Postbus 1100
1180 BH Amstelveen
Telefoon (020) 656 56 56
Internet: www.svb.nl

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. [redacted]
Directeur-Generaal Sociale Zekerheid en Integratie

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

datum
12-05-2026

ons kenmerk
[redacted]

Betreft: Uitvoeringstoets Verzamelwet SZW 2027

Geachte mevrouw [redacted],

Op 26 maart heeft uw ministerie de SVB per brief (referentie: [redacted]) verzocht om een uitvoeringstoets uit te brengen naar aanleiding van de Verzamelwet 2027. De Verzamelwet bevat zogenoemd 'klein beleid' en een aantal technische en redactionele wijzigingen. Met deze brief voldoe ik aan uw verzoek om een uitvoeringstoets. De SVB acht de wetswijzigingen in het kader van de Verzamelwet 2027 uitvoerbaar, met uitzondering van artikel VI, onderdeel B. Dit onderdeel is niet uitvoerbaar, tenzij artikel 47d van de Participatiewet wordt aangepast en er voor de SVB een uitzondering wordt gemaakt inzake het begrip aanverwantschap.

De beoogde ingangsdatum van 01-01-2027 wordt uitvoerbaar geacht (met uitzondering van de onderdelen L en M onder artikel VI, die met terugwerkende kracht per 01-01-2026 in werking treden).

Algemeen
De Verzamelwet 2027 bevat 22 artikelen. De artikelen I, II, VI, VII, XI t/m XIII, XVI, XX, XXII in het wetsvoorstel zijn relevant voor de SVB en van toepassing op het SV-domein. De wijzigingen onder artikel I (onderdeel A-C), II (onderdeel A & B) en artikel VI (onderdeel M) zijn op verzoek van de SVB meegenomen in de Verzamelwet 2027.

Artikel I (onderdeel A) & artikel II (onderdeel A)
Met de wijziging ten aanzien van de codificatie van jurisprudentie over het onweerlegbaar rechtsvermoeden voor de AOW en Anw geldt een onweerlegbaar rechtsvermoeden indien belanghebbenden in de periode van 2 jaar voorafgaande aan de aanvraag van een nabestaandenuitkering of ouderdomspensioen gehuwd zijn geweest of daarmee zijn gelijkgesteld, en is daardoor in lijn gebracht met de Participatiewet.

Artikel I (onderdeel B & C)
Met de wijziging betreffende het opnemen van een herlevingsbepaling in de Anw wordt expliciet geregeld dat de nabestaandenuitkering herleeft wanneer een kind niet langer tot het huishouden van een ander behoort. De nabestaande ouder heeft dan weer de (financiële) zorg voor het kind. Verder wordt het criterium volgen van vervolgonderwijs voor 16- en 17-jarigen geschrapt in de Anw, zodat er ook voor de wezenuitkering geen tijdbestedingsvoorwaarden meer zijn voor 16- en 17-jarigen met een startkwalificatie. Hiermee wordt dit in de Anw in lijn gebracht met de AKW.

Artikel II (onderdeel B)
Met de wijziging ten aanzien van het vaststellen van de aanvangsleeftijd voor de partnertoeslag wordt verduidelijkt in de AOW dat voor de partnertoeslag de aanvangsleeftijd van de partner eenmalig wordt vastgesteld op het moment dat de pensioengerechtigde de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Hiermee wordt voorzien in een wettelijke basis voor de bestaande uitvoeringspraktijk.

Artikel VI (onderdeel M)
De laatste wijziging betreft de vrijlating van giften en kostenbesparende bijdragen tot een bedrag van € 1200 volgens de Participatiewet. Deze vrijlating wordt hiermee ook van toepassing op personen die in aanmerking komen voor een AIO.

In overleg met de SVB zijn de wijzigingen onder artikel VI (onderdeel A, H & L), artikel XII, artikel XIII en artikel XXII opgenomen in de Verzamelwet. De wijzigingen onder artikel XXII treden in werking met ingang van 1 januari 2027, met uitzondering van artikel VI, onderdelen L en M, die terugwerken tot en met 1 januari 2026.

De overige wijzigingen in het wetsvoorstel betreffen technische aanpassingen.

Zorgdomein
De SVB voert voor het ministerie van VWS het Trekkingsrecht pgb uit. Artikel XVI in de Verzamelwet 2027 wijzigt de Wml en is van toepassing op de uitvoering van het pgb door de SVB in haar uitbetaling naar zorgverleners. De SVB neemt ten tijde van de U-toets deel aan een werkgroep met VWS en ZN waarin de uitvoerbaarheid van de Wml verder wordt uitgewerkt. Onder andere de verschillende contractvormen in het pgb en het complexe werkgeverschap van de budgethouder zorgen ervoor dat er een zorgvuldig, gedragen uitvoering noodzakelijk is. Dit betekent dat de SVB op een later moment SZW zal informeren over op welke manier uitvoering gegeven gaat worden aan de Wml.

Impact op de uitvoering
De wijziging onder artikel I (onderdeel C) heeft impact op de uitvoeringsprocessen. Hiervoor moeten werkinstructies worden aangepast. De benodigde aanpassing heeft beperkte incidentele invloed op de uitvoering.

De wijziging onder artikel VI (onderdeel B) kan alleen worden uitgevoerd als artikel 47d van de Participatiewet aangepast wordt. De SVB werkt namelijk met het begrip ‘bloedverwant’ in plaats

van het begrip ‘aanverwant’ voor het vaststellen van de leefsituatie bij zowel de AOW als de AIO. Om deze reden kunnen de IT-systemen van de SVB dit onderscheid niet maken met betrekking tot de AIO. Zonder uitzondering voor de SVB zou deze wijziging in de Verzamelwet onuitvoerbaar zijn voor de uitvoering.

De overige wijzigingen hebben geen invloed op de capaciteit van de SVB.

Effecten op de uitvoeringskosten
De effecten op de uitvoeringskosten betreffen eenmalige uitvoeringskosten, welke voortkomen uit het aanpassen van een werkinstructie en de website. Het drempelbedrag voor de totale incidentele kosten wordt niet gehaald voor de aanpassingen die volgen uit deze U-toets. Daardoor dient de SVB de kosten hiervan binnen haar reguliere begroting te financieren.

Effecten voor de burger en regeldruk
Voor de burger zorgen de wijzigingen in de Verzamelwet 2027 voor verduidelijking en eenvoud.

Echter, zonder aanpassing van artikel 47d Pw (de huidige werkwijze met betrekking tot artikel VI (onderdeel B) van de Verzamelwet codificeren) zou de wijziging tot verwarring kunnen leiden bij burgers die zowel AOW als AIO ontvangen en waarbij deze leefsituatie van toepassing is.

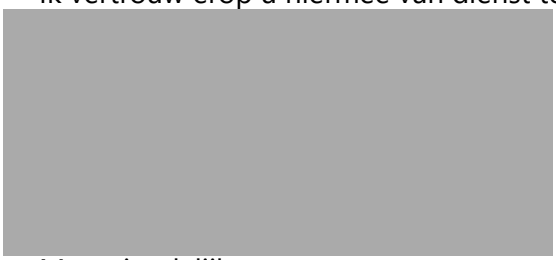
Juridische en beleidsmatige aspecten
Zoals hierboven genoemd is, behoeft artikel 47d van de Participatiewet aanpassing. In het kader van harmonisering van leefvormen wordt geadviseerd aansluiting te zoeken bij de AOW, waarin geen bepaling inzake aanverwantschap is opgenomen. Op dit moment zijn de AOW en de Participatiewet namelijk niet geharmoniseerd met betrekking tot het begrip ‘aanverwant’ (zoals toegelicht onder ‘impact op de uitvoering’). Deze discrepantie in de uitvoering bestaat reeds sinds de invoering van de kostendelersnorm.

Wanneer in de toekomst binnen de AOW en de AIO voor de vaststelling van partnerschap wordt overgegaan op het objectieve partnerbegrip, wordt de bepaling betreffende aanverwantschap overbodig geacht. Het verdient aanbeveling dit nader te onderzoeken.

De overige wijzigingen hebben geen juridische gevolgen voor de SVB. Door het wegnemen van discrepanties en omissies dragen de aanpassingen in de Verzamelwet wel bij aan juridische eenduidigheid en vereenvoudiging van de uitvoering.

Concluderend, de Verzamelwet 2027 is juridisch uitvoerbaar, met uitzondering van artikel VI, onderdeel B. Deze wijziging is voor de SVB onuitvoerbaar, tenzij de huidige werkwijze wordt gecodificeerd in artikel 47d Pw en daarmee voor de AIO een uitzondering gemaakt wordt. Ik verwijs naar de bijlage voor de uitgebreide juridische analyse.

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest.



Met vriendelijke groeten,
Sociale Verzekeringsbank

Mw. drs. D.T.H. Starmans
Voorzitter Raad van Bestuur

Bijlage: 1